

บรรณาธิการ

หนังสือ

- Jarvis เซ็นเจิ้น, มุขมัค พาขิน. 2540. อะเดียบุคอรี ตัวบทและภาษาไทย สำนักพิมพ์ อัลลีหม่าน.
- นิเลา แฉอเชียง. 2540. “แนวโน้มการบริหารวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทศวรรษหน้า(พ.ศ. 2540-2549)”, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บัณฑิตวิทยาลัย. 2541. “หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา หลักสูตรใหม่ 2541”. ปัจจุบัน : วิทยาลัยอิสลามศึกษา .
- บรรจง บินกาชัน. 2549. ประวัติศาสตร์อิسلامและโลกมุสลิม สำนักพิมพ์อัลอาเมิน กรุงเทพมหานคร .
- ประยุรศักดิ์ ชาญเดชะ. 2539. มุสลิมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการ หอสมุดกลางอิسلامสายสกุลสุลต่านสุลัยман .
- พิรยศ ราษีมูลา. 2545. “บทบาทสถานบันกอกามะร์และการศึกษาอิسلامปัจจุบันในอดีตตั้งแต่ กศ.1785-1945”. ปัจจุบัน : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มุนีร มุหะหมัด. 2548. ฟิกฮอลอบาคาดุ สมาคมนักเรียนเก่า ศาสนวิทยา หนองจอก กรุงเทพมหานคร .
- โนมัมมัค อับดุลกาเดร์. 2530. “ประวัติความเป็นมาและแนวโน้มการศึกษาของพื่นบ้านชาวไทย มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้”. ในการจัดการศึกษาและแนวทางพัฒนาภาคใต้ กรุงเทพมหานคร : อกยรบันพิต .
- _____ . 2550. ศาสนาอิسلامและชาวไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดภาคใต้ กรุงเทพมหานคร : อกยรบันพิต .
- วิทยาลัยอิسلامยะลา. 2543. สารวิทยาลัย ประจำเดือนมิถุนายน- กรกฎาคม 2543.
- ศิลปกร, กรม. 2505. ประวัติศาสตร์สี่จังหวัดภาคใต้ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล. ยะลา : คุรุสัมมนาการ เขตการศึกษา 2.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, ผู้แปล. 2542. พระมาคัมภีร์อัลกรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย. มะดีนนะซี มุเนาะเวาะยะสุ : ศูนย์กษัตริย์ฟ้าอัลลีฟ้า อัลลีฟ้า เพื่อการพิมพ์อัลกรอาน.
- อารีฟิน บินจิ. 2543. ปัจจานี ดารุสสلام. พิมพ์ครั้งที่ 1. ยะลา: ศูนย์วัฒนธรรมชาวยาดคนภาคใต้.

- อรุณ นุญช์. 2536. อัลฟิกษ์ สุนธ์หนังสือ นานพ วงศ์เยี่ยม กรุงเทพมหานคร.
- อิสมายาเออ อาดี. 2546. กฎหมายมรดกและพินัยกรรมอิสลาม.ปัตตานี : วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัย สงค์ลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- _____. 2545. กฎหมายอิสลามเบื้องต้น.ปัตตานี : วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงค์ลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- _____. 2535. อุคฉลุลฟิกษ์ ปัตตานี : วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงค์ลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Ahmad Fathy. 2001. Pengantar Sejarah Patani. Kelantan : Pustaka Aman.
- _____. 2002. Ulama Besar Dari Fatani. Selangor : University Kebangsaan Malaysia.
- al-Asqalani, Ahmad Ibn Ali . 1988. Fath al-Bari fi Sharh al-Bukhari. ( ) Cairo : Dar al-Rayyan li al-Turath.
- _____. 1995. al-Isabah. ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- _____. 1964. Talkhis al-Habir .( ) Cairo : Sharikat al-Tiba'ah al-Fanniyah.
- Ahmad Ibn Muhammad Ibn Hanbal. 1998. al-Musnad. ( ) Riyadh. Baitu al-Afkar al-Dauliyah.
- al-Baihaki, Ahmad Ibn al-Husain. 1999. al-Sunan al-Kubra. ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- _____. 1990. Shuab al-Iman. ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Nasai, Abu Abd Rahman Ahmad Ibn Yazid. n.d. Sunan Nasai. ( ) Dar al-Raiyan li al-Turath.
- al-Haithami, Ali Ibn AbuBakr. 1986. Majma' a al-Zawaaid. ( ) Cairo : Dar al-Rayyan li al-Turath.
- al-Jirjani, Ali Ibn Muhammad. 1992. al-Ta'areefat. ( ) Beirut : Dar al-Kitab al-Arabi.
- al-Qari, Ali Ibn Sultan. 1984. al-Masnu' fi Ma'rifat al-Hadith al-Maudu'u. ( ) Cairo : Maktab al-Matbuuat al-Islamiyah.
- Abu al-Hasan, Ali Ibn Abubakr Ibn Abd Jalil al-Farghani al-Marqhinani. 1990 . al-hidayah Shar Bidayah al-Mubdadi. ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Munziri, Abd al-Azim Ibn Abd al-Qawi.1994. al-Targheeb wa al-Tarheeb. ( ) al-Qahirah : Dar al-Hadith.

- Abd al-Ghani Bin Muhammad al-Maraqi. 2006 . Munyat al-Musalli Edisi Jawi Pustaka Aman Peris Kutabaru Kelantan.
- al-Turaiqi, Abdullah Bin Abdulmuhsin. 1415. Tarikh al-Tasri' wa Marahilihi al-Fiqhiah ( ) Maktabah al-Malik Fahad al-Wataniah Saudiarabia.
- al-Darimi, Abdulah Ibn Abd al-Rahman. 1996. Sunan al-Darimi. ( ) Demaskas : Dar al-Qalam.
- al-Zaila'I, Abdullah Ibn Yusof. 1994. Takhrij al-Ahadith wa al-Athar. ( ) Riyadh : Dar Ibn Khuzaima.
- Ibn Qudamah, Abdullah Ibn Ahmad. 1984. al-Mughni. ( ) Berut : Dar al-Khir.
_____. 1997 . Raudhatu al-Nazir. ( ) Riydh al-Rushd.
- Ibn Abishaibah, Abdullah Ibn Muhammad. 1989. al-Musonaf. ( ) Beirut : Dar al-Fikr.
- Ibn khaldun, Abd al-Rahman Ibn Muhammad. n.d. Muqaddimah ( ) : Dar al-Jil Beirut : Lubnan.
- A'lawi, Abd al-Rahman Ibn Muhammad Ibn Husin Ibn Umar. 1952. Bughyah al-Mustarshidin. ( ) Maktabah wa Matbaah Muhammad al-Nahdi wa Aauladihi.
- Abd al-Rahman al-Jaziri. 2004 . al-Fiqh Ala al-Mazahib al-Arbaah. ( ) Dar al-Hadis al-Qahirah.
- al-Sayuti, Abd al-Rahman Ibn Abi Bakr. n.d. al-Jami' al-Saghir. ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- Abd al-Wahab Khallaf. 1366. Tarik al-Tasri' al-Islami ( ) Daru al-kalam Kuait.
- Azra, Azyumardi. 1995. Jaringan Ulama Timur Tengah dan Kepulauan Nusantara. Bandung: Mizam Khazanah Ilmu-Ilmu Islam.
- Bangnara . 1977. Fatani Dehulu dan Sekarang. Penyelidikan Angkatan Fatani.
- Daud Ibn Abdullah al-Fatani. n.d. Furuu al-Masail. ( ) Bangkok : Maktabah wa Matba'ah Muhammad al-Nahdi.
- _____. n.d. Bughyah al-Tullab. ( ) Bangkok : Maktabah wa Matba'ah Muhammad al-Nahdi.
- Hasan Madman. 2001. Podok dan Madrasah di Patani . University Kebangsaan Malaysia.

- al-Bajuri, Ibrahim. n.d. Hashiyah al-Bajuri. ( ) Bangkok : Maktabah wa Matba'ah Muhammad al-Nahdi.
- Ibn kathir, Ismail Ibn Kathir. 1988. al-Bidayah wa al-Nihayah ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- _____.n.d. Qisas al-Anbiyaa' ( ) al-Qahirah : Dar al-Hadith.
- al-Ajluni, Ismail Ibn Muhammad. 1988. Kashf al-Khifa'a wa Muzilul al-Ilbas. ( ) Beirut : Muasasah al-Risalah.
- Ismail Bin Che Daud. 1988. Tokoh-tokoh Ulama'a Semenanjung Melayu. Kelantan. Majlis Ugama Islam dan Adat Istiadat Melayu Kelantan.
- Ibrahim Bin Syukri. 2002. Sejarah Kerajaan Melayu Patani. Bangi : University Kebangsaan Malaysia.
- Ibn Dauyan, Ibrahim Ibn Muhammad. 1985. Manaru al-Sabil. ( ) al-Riyad : Maktabah al-Ma'arif.
- Khalid Muhammad Khalid. 1407. Rijalu Haula al-Rasul ( ) Dar al-Kitab al-Arabi Lubnan.
- Khairuddin al-Zirikli. 1999. al-Aalam Qamus Tarajum . ( ) Berut : Dar al-Ilmi LiMalayin.
- Malik Ibn Anas. 1988. al-Muwata. ( ) Beirut : Dar Ihya al-Ulum.
- al-Juhaini, Mani' Ibn Hammad. 1999. al-Mausuah al-Muyassarah fi al-Adyan wa al-Mazahib. ( ) Riyad : Dar al-Nadwah al-Alamiyah.
- Abu Abdullah, Muhammad Ibn Abdulrahman al-Dimisqi al-Usmani al-Shafi'I. 1987. Rahmatu al-Ummah fi Ikhtilafi al-Aimmah ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- Abubakr, Muhammad Ibn Walid al-Tartusi. n.d. Siraju ak-Muluk . ( ) Beirut : Dar al-Ma'rifah.
- al-Albani, Muhammad Ibn Nasir al-Din. 1985. Irwaal-Ghalil ( ) Beirut : al-Maktab al-Islami.
- _____. 1388. Ahkam al-Janaaiz wa Bidaiha ( ) Beirut : al-Maktab al-Islami.
- _____. 1990. Sahih al-Jami' al-Saghir wa Ziyadatihi. ( ) Beirut : al-Maktab al-Islami.

- al-Albani, Muhammad Ibn Nasir al-Din. 1990 . Daif al-Jami' al-Saghir wa Ziyadatihī. ( )
 (Beirut : al-Maktab al-Islami.
- _____. 1992 . Sil Silah al-Ahadis al-Daifah wa al-Mauduaah. ( )
 Maktabah al-Maarif al-Riyad.
- _____. 1996. Adabu al-Zifaf fi al-Sunnah al-Mutahharah. ( )
 Beirut : Dar Ibni Hazmi.
- al-Bakri, Muhammad Shata Ibn al-Arif. n.d. Iaanat al-Talibin ( ) Daru al-kutub
 al-Arabiya.
- al-Banjari, Muhammad Arshad Ibn Abdullah. n.d. Sabil al-Muhtadin. ( ) Bangkok :
 Maktabah wa Matba'ah Muhammad al-Nahdi.
- al-Baghawi, Ibn Masuud al-Husin. 1992. Shar al-Sunnah. ( ) Beirut : Dar al-Kutub
 al-Ilmiyah.
- al-Bukhari, Muhammad Ibn Ismail Ibn Ibrahim. n.d. Sahih al-Bukhari. ( ) Egypt
 Cairo : al-Maktabah al-Taufikiyah.
- al-Burnu, Muhammad Siddiq Ibn Ahmad. 1989. al-Wajiz pi Idah Qawaid al-Fiqh al-Kulliyah
 ( ) Maktabah al-Maarif.
- al-Ghazali, Muhammad Ibn Muhammad. 1986. Ihya 'Ulum al-Din. ( ) Beirut :
 Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Hajawi, Muhammad Ibn al-Hasan. 1995. al-Fikr al-Sami. ( ) Beirut : Dar al-Kutub
 al-Ilmiyah.
- al-Hakim, Muhammad Ibn Abdullah. 1998. al-Mustadrak. ( ) Beirut : Dar al-Ma'rifah.
- al-Kurtubi, Muhammad Ibn Ahmad. 1988. al-Jami' li Ahkam al-Quran. ( )
 Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- al-Ramli, Muhammad Ibn Ahmad. 1983. Nihayat al-Muhtaj. ( ) Beirut : Dar al-Fikr.
- al-Sabuni, Muhammad Ali. 1980. Rawaia' al-Bayan. ( ) Beirut : Muassasat Manahil
 al-Irfan.
- al-Sharbini, Muhammad Ibn al-Khatib. n.d. Mughni al-Muhtaj. ( ) Makkah :
 al-Maktabah al-Paisaliyah.
- al-Shafi'I, Muhammad Ibn Idris. 1993. al-Um. ( ) Beirut : Dar al-Fikr.
- _____. 1990. Ahkam al-Quran. ( ) Beirut : Dar Ihya al-Ulum.

- al-Shafi'I, Muhammad Ibn Idris . 1971. Diwanu al-Shafi'I . ( ) Beirut : Dar al-Jil.
- al-Shaukani, Muhammad Ibn Ali Ibn Muhammad. n.d. NaiLu al-Aautar . ( ) Beirut : Dar Ihya al-Turas al-Arabi.
- al-Tirmizi, Muhammad Ibn Isa. 1987. Sunan al-Tarmizi . ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- Ibn Arabi, Abi Bakr Muhammad Ibn Abdullah. 1988. Ahkam al-Quran . ( ) Beirut : Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- Ibn Rushd, Muhammad Ibn Ahmad Ibn Muhammad Ibn Ahmad. 1983. Bidayah al-Mujtahid. Wa Nihayah Muqtasid. ( ) Dar al-Kutub al-Islamiyah.
- Ibn khuzaimah, Muhammad Ibn Ishak. 1975. sahih Ibn Khuzaimah. Beirut : al-Maktab al-Islami.
- Ibn Majah, Muhammad Ibn Yazid. n.d. sunan Ibn Majah . ( ) Matbaah Dar Ihya al-Kutub al-Arabiyah.
- Ibn Manzur, Muhammad Ibn Mukarrom. 1993. Lisan al-Arab . ( ) Beirut : Muassasat al-Tarikh al-Arabi.
- Ibn Qaiyim, Muhammad Ibn Abi Bakar. 1986. Zad al-Maad . ( ) Beirut : Muassasah al-Risalah,
- _____. 1388. Ia'lam al-Muwaqian . ( ) Maktabah al-Kuliah al-Azhar.
- Markaz al-Buhus 2003. Dirasah an Nukhbah al-Mufakkirin al-Melayu . ( ) al-Jamiah al-Islamiah al-Alamiah Malaysia.
- Muhammad Dahlan al-Kadiri. 1955. Siraji al-talibin Ala Minhaji al-Abidin Ila Jannati Rabbi al-Alamin . ( ) Maktabah Halabi Fatoni Thailand.
- Muhammad al-Khadri. 1385. Tarik al-Tashri al-Islami . ( ) Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
- Muhammad Ibn Hasan ibn Ukil Musa. 1995. al-Mukhtar al-Masun Min Aalami al-Qurun . ( ) Dar al-andalus al-khadraa Jeddah al-Mamlakah al-Saudiah.
- Muhammad Ibn Yakub al-Fairuz Abadi. 1996. al-Qamus al-Muhit . ( ) Beirut : Muassasah al-Risalah.

- Muhammad Ali al-Sayis. n.d. Tarikh al- Fiqh al- Islami ( ) Maktabah wa Matbaah Muhammad Ali al-Azhar.
- Muslim Ibn Hajjaj. 2002. Sahih Muslim. ( ) Dar Ibn Rajab.
- Mohd Zamberi A. Malek. 1993. Umat Islam Patani Sejarah dan Politik. Selangor : Hizbi.
- Mohd Zamberi A. Malek. 1994. Patani Dalam Tamadun Melayu. Selangor : Percetakan Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nasir Ibn Ukil Ibn Jabir al-Turaipi. 1986 . al-Qadaa fi Ahdi Umar Ibn al-Khattab. ( ) Dar al-Madani Jeddah.
- al-Haj Ni'Abdullah Ahmad al-Jambuwi. n.d. Pati Munyat al-Musall ( )
- al-Haj Sasi Salim.1992 . al-Zahirah al-Ishtishraqiah wa Atharuha Ala al-Dirasat al-Islamiah ( ) Malta Markaz Dirasat al-Alam al-Islami.
- al-Tabarani, Sulaiman Ibn Ahmad. 1983. al-Mu'jam al-kabir. ( ) al-Ulum wa al- Hikam.
- al-Saiyid Sabiq. n.d. Fiqh al-Sunnah ( ) Jeddah : Maktabah al-Khidamat al-Hadisiyah.
- Abu Daud, Sulaiman Ibn Ashath. 1988. Sunan Abi Daud. ( ) Dar Ihya al-Sunnah al-Nabawiyah.
- al-Husni, Tajudin Ibn Muhammad. 1991. Kifayah al-Akhyar. ( ) Berut: Dar al-Khir.
- Ubbadah Muhammad anis . 1968. al-Fiqh al-Islami Marahil wa Mabadi wa Mashruaat ( ) Cairo Matb al-Ikhwah al-Ashiqqa
- Kuhalah, Umar Ridha. n.d. Mu'jam al-Muallifeen. ( ) Beirut : Maktabah al-Muthanna.
- al-Andelusi, Umar Ibn Ali. 1985. Tuhfah al- Muhtaj ( ) Dar Hira : Makkah.
- al-Zuhaili, Wahbah. 1409. al- Fiqh al-Islami ( ) Dar al-Fikri Dimisq.
- Wan Muhammad Saghir bin Abdullah. 1977. Perkembangan Ilmu Fiqh dan Tokoh-Tokohnya di AsiaTengara(1). Kalimantan : Ramadhan.
- _____.1988 . “Peranan dan Sumbangan Syeikh Daud bin Abdullah al-Fatani dalam Kesusaasteraan Melayu Klasik” UKM : Jabatan Persuratan Melayu.
- _____. 1990. “Syeikh Daud bin Abdullah al-Fatani Ulama’ dan Pengarang Terulung Asia Tenggara” Shah Alam : Hisbi Sdn.Bhd.

Wan Muhammad Saghir bin Abdullah.1991 . “ Sejarah Ringkas Syeikh Daud bin Abdullah al-fatani dan Karya Karyanya” Nadwah Ilmiah Tokoh Ulama Peringkat Kebangsaan Kalike 4 Kuala Lumpur : Bahagian Hal Ehwal Islam Jabatan Perdana Menteri.

al-Nawawi, Yahya Ibn Sharaf. 1990. al-Azkar. ( ) Riyadh : Dar al-Huda.

_____ .n.d. al-Majmua. ( ) Dar al-Fikr.

al-Nawawi, Yahya Ibn Sharaf. 1929. Sahih Muslim bi Sharh al-Nawawi. ( )

(al-Azhar al-Matbaah al-Misriyah.

Zaidan Abd al-Karim . 1990. al-Madkhal lidirasat al-Islamiyah. ( )

Beirut Muassasat al-Risalah.

วิทยานิพนธ์

ประกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2516 “ การปรับปรุงและส่งเสริมป้องเนาะให้เป็นโรงเรียนรายภูร์สอนภาษาอิสลาม ” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

มูนาดี๊ อะยีดา โอะ. 2549. “ เหตุความอัล-ฟะฎูนี๊ : จีวประวัติ ผลงานและอิทธิพลต่อสถาบันการศึกษาระบบป้องเนาะ ในรัฐกลันตัน ประเทศไทยระหว่างปี ค.ศ.1945-2005 ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อั๊บดุลรอเมะ สุหลง. 2547. “ บทบาทของโต๊ะครุ : กรณีศึกษาโต๊ะครุอะยีวันอิดรีส บิน อะยีวันอาลี ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อั๊สมัน แตอาลี. 2547. “ ฟิกอนิพนธ์ของเชกมุหัมมัด บิน อิสมาอีด อั๊ดดาวดี๊ อั๊ฟะฎูนี๊ ในหนังสือมภูลักษณ์ อั๊บบัครีอยน์ ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Donwana Taye. 1995. Peranan Ulama'a Fatani dalam Bidang Dakwah Islamiyah. M.A.

Pengajian Islam. University Kebangsaan Malaysia.